

ЗАВДАННЯ МЕДІАОСВІТИ В ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ

Постановка проблеми. Сучасне інформаційне суспільство неможливе без численних медіа, які набули виняткового значення практично в усіх галузях людської життєдіяльності та фактично задають йому стандарти існування. Рівень розвитку сучасних засобів масової комунікації та специфіка їх впливу на особистість доводять, що медіа – глобальний феномен, явище, яке має потужний вплив на освітнє середовище [2, с. 11]. За допомогою засобів масової інформації виник глобальний феномен соціальних комунікацій, що суттєво змінює цінності які домінують у світовому соціумі. ЗМІ потужно та суперечливо впливають на думки, почуття та свідомість людей, перетворившись на головне джерело неформальної освіти громадян, вагомий чинник соціалізації молодого покоління, його стихійного соціального навчання [1]. Водночас виникла суперечність між усвідомленням переважною більшістю освітян виняткового значення медіа і недостатнім розуміння того, що сприймати, аналізувати й використовувати медіа треба навчати, при чому не лише в загальноосвітніх школах, а й у закладах професійної освіти, адже засоби масової інформації суттєво впливають не лише на пізнання світу, інших країн, різних понять і категорій, з якими зустрічається особистість, а й на її професійну адаптацію.

На початку ХХ ст. Інтернет активно конкурує з телебаченням, нарощуючи аудиторію. Водночас аналіз впливу цих потужних засобів масової інформації виявив непідготовленість багатьох користувачів до сприйняття як змісту інформації, так і технічних прийомів, засобів і способів її опрацювання. На жаль, структуру пропонованої мас-медіа інформації визначають закони комерції. Якщо деформація дійсності дозволяє затримати увагу глядача, виробник не вагаючись вдається до цього. Незалежно, для якої вікової категорії призначене комерційне медіаповідомлення, як правило, в ньому переважають споживацькі цінності.

На думку соціологів, під впливом аудіовізуальних і мультимедійних програм у молоді формується мислення, істотною рисою якого є гедоністичне і бездумне сприймання медіаповідомлень. По-суті, це перебування у власному світі, обмеженому улюбленими телепередачами, відео та комп'ютерними іграми, а тому загрозою, яку несуть медіа, є проблема масового ескапізму. Систематичне занурення у віртуальну реальність шкідливо впливає на розвиток особистості, особливо дітей і підлітків, які ще не мають необхідного життєвого досвіду.

Однак, і в загальній освіті, і в професійній підготовці більшості фахівців в Україні досі була відсутня цілеспрямована навчальна діяльність щодо правил роботи із засобами масової комунікації, законів творення масової інформації, способів її доведення до широких верств населення і розуміння діяльності засобів масової інформації як інституції в цілому. Молоді люди не вчилися бути активними, медіаграмотними споживачами інформації, в них не формувалися вміння критично мислити, читати та розпізнавати прихований зміст медіаповідомлень, виокремлювати гендерні, етнічні, національні стереотипи, відрізняти соціальні кліше, поняття факту і судження, ставлення, пропаганди, реклами, усвідомлювати наслідки впливу на людину засобів масової комунікації.

Необхідність підвищення рівня медіакультури населення, усвідомлення потреби впровадження медіаосвіти як складової загальної підготовки зумовили розроблення Концепції впровадження медіаосвіти в Україні, згідно з якою: «**медіаосвіта** – частина освітнього процесу, спрямована на формування в суспільстві медіакультури, підготовку особистості до безпечної та ефективної взаємодії із сучасною системою мас-медіа, включаючи як традиційні (друковані видання, радіо, кіно, телебачення), так і новітні (комп'ютерно опосередковане спілкування, Інтернет, мобільна телефонія) медіа з урахуванням розвитку інформаційно-комунікаційних технологій» [7].

Аналіз останніх досліджень. Зарубіжні науково-педагогічні дослідження в галузі медіаосвітніх технологій базуються на концепціях, які запропонували К. Базелгет, Б. Бахмайер, Ж. Гоне, Л. Мастерман, К. Тайнер та ін. Проблеми впливу мас-медіа на особистість і суспільство відображені в роботах Д. Бакінгема,

К. Ворснопа, І. Дзялошинського, Дж. Лалла, Л. Селлерса, Е. Харта. Моделі та методи медіаосвіти вивчали Д. Бааке, Л. Зазнобіна, Д. Консідайн, О. Новікова, С. Пензін, Ю. Усов, О. Федоров, О. Шариков, Р. Хоббс та ін. Використання засобів масової інформації в навчальному процесі дослідили Н. Кирилов, А. Короченський, Є. Міллер, Г. Онкович, Б. Потятиник, Н. Саєнко, О. Сербенська, В. Усата, І. Чемирис та ін. Психолого-педагогічні аспекти медіаосвіти розглядали Ш. Ауфенангер, Л. Баженова, О. Бондаренко, К. Ворсноп, Н. Габор, Ю. Казаков, Р. Куїн, О. Спічкін, Х. Тойнер, Н. Череповська, Б. Шорб. На загальну думку, медіаосвіта – це навчання на матеріалі та за допомогою ЗМІ, кінцева мета якого – медіаграмотність, здатність до критичного сприйняття медіаповідомлень. «Основним завданням медіа-освіти є підготовка нового покоління до життя в сучасних інформаційних умовах, до сприймання й розуміння різної інформації, усвідомлення наслідків її впливу на психіку тощо» [4, с. 203].

Важливість медіаосвіти не раз підкреслювалася в резолюціях і рекомендаціях ЮНЕСКО (конференції в Грюнвальді, 1982; Тулузі, 1990; Парижі, 1997, 2007; Відні, 1999; Севільї, 2002), Ради Європи (2002, 2008) та Європарламенту (2008). Медіаосвіта ставить за мету якнайповніше скористатися освітнім та технічно-комунікаційним потенціалом сучасних засобів масової комунікації і є, за визначенням ЮНЕСКО, окремим напрямом освіти, який допомагає людині усвідомити способи використання масової комунікації в суспільстві; аналізувати медіатексти та критично оцінювати запропоновані в них цінності, політичні, соціальні, комерційні та культурні інтереси, а також створювати і поширювати через мас-медіа власні медіаповідомлення.

В «Енциклопедії освіти» подане таке визначення медіаосвіти – «технічні засоби створення, запису, копіювання, тиражування, зберігання, розповсюдження, сприйняття інформації та обміну її між суб'єктом (автором медіа-тексту) і об'єктом (масовою аудиторією), а саме: друк, фотографія, радіо, кінематограф, телебачення, відео, мультимедійні комп'ютерні системи, включаючи Інтернет» [6, с. 481]. Погоджуємося з авторами, які зауважують, що зведення завдань медіаосвіти до вивчення технічних особливостей засобів масової інформації не

дає всебічного бачення предмету медіазнавства [5]. На нашу думку, завданням медіаосвіти є формування критично мислячої, соціально активної комунікативної особистості, яка вільно й осмислено орієнтується в медіапросторі.

Найбільш важливими аспектами медіаосвіти, на думку А. Хуторського, є: пошук потрібної інформації в різних джерелах; установлення зв'язків між різними інформаційними джерелами; виділення головного в інформаційному повідомленні; добування з інформації необхідних даних, їх систематизація; розуміння спрямованості інформаційного потоку, мети комунікації; виявлення помилок, які спотворюють одержану інформацію; сприйняття й розуміння різних точок зору на одне повідомлення; створення власних аргументованих висловлювань відносно повідомлення; складання рецензій на інформаційні повідомлення; перетворення одного виду інформації на інший (вербальну на візуальну); перетворення інформації, виходячи з особливостей аудиторії; визначення форми викладу інформації, адекватної її змісту, оволодіння найпростішим інструментарієм роботи з інформацією [12].

Постановка завдання. Стаття присвячена обґрунтуванню завдань медіаосвіти як складової підготовки майбутніх фахівців.

Виклад основного матеріалу. Як об'єкт уваги дослідників медіаосвіти постає ще в першій половині минулого століття у зв'язку з швидким розвитком і поширенням засобів масової комунікації. Першу навчальну програму з медіаосвіти розробив канадський учений М. Маклюен у 1959 р. Активне застосування медіаосвіти в навчально-виховному процесі розпочалося в 60-х рр. ХХ ст. у Великій Британії, Канаді, Німеччині, США, Франції. Починаючи з цього часу в розвинутих країнах сформувався специфічний напрям освітньо-просвітньої, культурологічної діяльності, що має на меті допомогти школярам і студентам зорієнтуватися у всеосяжному полікультурному потоці сучасної інформації, сформувати вміння аналізувати і розуміти медіповідомлення. Виробилося та закріпилося розуміння медіаосвіти як багатоформатної довгострокової суспільно-просвітницької діяльності, орієнтованої на дітей і дорослих. Завдання медіаосвіти в цілому зводиться до однієї мети – сформувати

інформаційну культуру та підготувати до життя в інформаційному суспільстві [5, с. 182]. Відповідаючи на запити суспільства, у 1989 р. Рада Європи схвалила «Резолюцію з медіаосвіти і нових технологій» в якій зазначено, що медіаосвіта має тривати весь період навчання в школі, післяшкільному (професійному) закладі та в університеті.

У США розроблена методична концепція медіаосвіти – «навчання із захопленням». Завдяки акценту на практичному підході медіаосвіта США інтенсивно розвивається: 48 із 50 штатів включили медіаосвіту в програми середньої і вищої школи. Розвиток мислення учнів, студентів передбачає ознайомлення з основними цілями маніпулятивного впливу на матеріалі медіа; вияв соціально-психологічних механізмів, методів і прийомів, які використовуються з цією метою; з'ясування логіки мислення, вияв та оцінювання авторської концепції медіаповідомлення тощо [14, с. 58-64]. Серед шляхів використання аудіовізуальних медіа К. Тайнер пропонує: аналіз медіапродукції (розвиток критичного мислення), який може мати міждисциплінарний та інтерактивний характер; участь у створенні навчальної медіапродукції, що передбачає спільний вибір теми, змісту, концепції, шляхів практичної реалізації проекту; розроблення критеріїв оцінювання, яке здійснюють спільно вчителі й учні тощо [8, с. 87-88, 91].

Значну увагу питанням медіаосвіти приділяють французькі науковці, які акцентують на розвиток уміння критично сприймати ЗМІ, незалежно від носія. Мета такого навчання полягає в полегшенні самодистанціювання через розуміння способу функціонування ЗМІ, їх змісту, а також систем, у яких вони розвиваються [5, с. 183]. Головним завданням є вивчення понять, пов'язаних з інформацією та засобами спілкування, зв'язку між ними, природи цих явищ, їх практичного виявлення, а також різних наукових підходів до них; вивчення процесів виробництва та функціонування ЗМІ, з одного боку, і процесів сприйняття та спілкування, з іншого; вивчення інформації, її змісту, властивостей, впливу та способів подання; аналіз інформаційних систем і систем доступу до інформації; вивчення різних аспектів ЗМІ як засобів спілкування [3, с. 56-57].

У Німеччині медіаосвіта набула настільки широкого розмаху, що існують науково-дослідні інститути, які виконують дослідження в цій царині, працює видавництво, яке друкує літературу з медіапедагогіки, видаються спеціалізовані періодичні видання. Так, наприклад, щоквартальник «Медіа в практиці» подає інформацію про нові фільми, літературу та медіаджерела, наукові симпозиуми, науково-популярні статті, медіаярмарки тощо [10, с. 72]. На думку німецьких педагогів, медіаосвіта має найкращі перспективи в позаурочній роботі. Відомі фахівці в цій галузі (Ш. Ауфенангер і Х. Тойнер) вважають, що медіапедагогіка, як наукова галузь, є комплексною наукою, яка містить відомості з багатьох дисциплін (загальної психології, філософії, освітніх технологій, психології розвитку та ін.). Б. Шорб пропонує разом із курсами з інформаційно-комунікаційних технологій широко впроваджувати в навчальних закладах медіапедагогічні та медіапсихологічні курси.

На початку XXI ст. авторитетні міжнародні організації (зокрема, ЮНЕСКО та Рада Європи) вкотре наполягають на необхідності запровадження медіаосвіти, оскільки роль мас-медіа у житті суспільств зростає, як і їх освітньо-виховний потенціал. Учасники конференції Ради Європи «Медіаграмотність і права людини» (2007 р.), наголосили на важливості розвитку медіаграмотності та медіакомпетентності для підтримання демократії в суспільстві й рекомендували запровадити медіаосвіту у вищій школі як обов'язковий компонент [9]. Зарубіжний досвід у цій галузі на сьогодні активно використовує Російська Федерація, де існує спеціалізація «медіаосвіта» в межах спеціальності «соціальна педагогіка», готують медіапедагогів для загальноосвітньої школи, видають навчальні посібники, роблять спроби вулочити медіаосвіту в навчальні програми. Під керівництвом па О. В. Федорова діє наукова школа медіаграмотності та медіакомпетентності, видається журнал «Медиаобразование», функціонують відповідні сайти на російському загальноосвітньому порталі.

Отже, медіаосвіта, спрямована на виявлення, аналіз та розв'язання низки дидактичних і соціально-педагогічних проблем, досягла за кордоном значного рівня розвитку. В Україні вона лише починає розвиватись як освітня галузь, що

має забезпечити соціальне виховання, освіту та різнобічний розвиток особистості сучасними комунікаційними засобами. Проблемами медіаосвіти в нас почали перейматися лише з середини 90-х років ХХ ст., адже в радянські часи влада була зацікавлена в тому, щоб масова аудиторія якомога менше замислювалася з приводу прихованих цілей і завдань певного медіаповідомлення [11, с. 12]. Необхідність медіаосвіти, навчання сприймати медіаінформацію та працювати з нею не розуміли не лише освітяни, а й науковці-педагоги. Дослідники виокремлюють такі основні проблеми вітчизняної медіаосвіти: нерозвинутість масової медіаосвіти у навчальних закладах; нерозробленість програм медіаосвіти для дорослих; відсутність належної уваги до питань підготовки кадрів для медіаосвіти; надмірна відокремленість різних рівнів освіти і різних тематичних освітніх програм, що не відповідає сучасним вимогам відкритості й гнучкості освіти; слабкість партнерських стосунків між освітньою сферою, медіабізнесом та іншими зацікавленими сторонами; цілковита відсутність організованих форм масової самоосвіти [9, с. 91-92].

Дослідження сучасних підходів до медіаосвіти, її видів і завдань, аналіз теоретичного матеріалу і педагогічного досвіду в цій галузі дозволяють стверджувати, що медіаосвіта – не лише певний компонент шкільного чи професійного навчання, а довгострокова суспільно-просвітницька діяльність, що охоплює молодь і дорослих. Вона спрямована на вироблення психологічного «імунітету» до патогенного впливу медіа, який пов'язують із надміром реклами, пропагандою і фальсифікацією, екранним насильством і порнографією. Отже, медіаосвіта – це, з одного боку, оволодіння сучасними комунікативними технологіями, а з іншого – формування більш відповідального ставлення до використання цих технологій. Медіаосвіта розглядається також як постійний розвиток і самовдосконалення особистості в суспільстві. У цьому аспекті центральним поняттям медіаосвіти є медіакомпетентність, яка характеризується такими критеріями: розуміння видів впливу медіа на людину і суспільство, вміння уникати маніпуляцій; уміння здійснити правильний вибір медіа; вміння користуватися різними медіатехнологіями, вести пошук необхідної інформації;

уміння самому створювати медіапродукти [10, с. 86]. Медіакомпетентність тісно пов'язана з медіазнавством, але включає й інші складові (медіакритика, медіаорганізація, медіаспоживання).

Медіакомпетентність особистості – це готовність використовувати сукупність знань, умінь, навичок, які сприяють добору, використанню, критичному аналізу, оцінці, створенню й передачі медіаповідомлень у різних видах, формах і жанрах, аналізу складних процесів функціонування медіа в соціумі. Медіакомпетентність включає, передусім, здатність до критичного мислення, вміння складати власні незалежні судження і приймати компетентні рішення у відповідь на інформацію, передану каналами масової комунікації.

Для того, щоб учні навчилися відрізнити реальність від тієї інформації, яка подається телебаченням та іншими мас-медіа, педагоги мають використовувати засоби комунікації в навчальному процесі в дидактично доцільних, диференційованих співвідношеннях з об'єктами предметного світу (матеріальними засобами навчання), «віртуальною наочністю» й іншими дидактичними засобами, вмонтовуючи нові технології в традиційні дидактичні прийоми і технічні засоби навчання. Для формування медіакомпетентності доцільно використовувати спеціально розроблені медіапроекти, метою яких є, зокрема, навчання учнів розпізнавати і правильно сприймати рекламу, донести до їх свідомості гіперболізовані її ознаки та пояснити мету її демонстрування. Покликання викладача – навчати учнів (студентів) самостійному опрацюванню, диференціації, оцінюванню й систематизації інформації.

Оскільки мас-медіа активно втручаються в освіту, змінюючи зміст і технології навчально-виховного процесу, викладачі зобов'язані мати розвинуті методичні навички роботи з мультимедіа. Завдання педагога полягає в тому, щоб організувати для учнів середовище, яке сприяло б спільному пізнанню нових можливостей. У зв'язку з безперервним оновленням і зміною технологій, особливо в галузі програмних засобів, він має опановувати ці мультимедійні технології.

У ХХІ ст. зміст і мета медіаосвіти дещо трансформувалися в напрямі наближення до загальної теорії комунікацій, що дозволяє опанувати цілісну картину засобів створення, принципів роботи і впливу сучасних медіа. Сучасний етап медіаосвіти характеризується розвитком засобів представлення інформації, створенням сучасних бібліотек, баз даних, модифікацією форм навчання, способів комунікації, впровадженням інноваційних технологій професійної підготовки тощо. Пропонується така послідовність етапів медіаосвіти:

- опанування новими технічними засобами;
- навчання сприймати інформації з екрану;
- навчання оцінювати якість інформації;
- формування критичного мислення учня;
- навчання емоційного сприйняття творів сучасної медіакультури;
- розкриття технології створення та інтерпретації інформації;
- творчість за допомогою засобів нових медіа.

Не зупиняючись детально на професійно орієнтованій медіаосвіті (розрахованій на технічний персонал телебачення і радіостанцій, фахівців у галузі реклами, дизайну, мистецтва, теле- та радіожурналістів, коментаторів тощо), розкриємо завдання медіаосвіти у професійній підготовці, а також її можливості в підвищенні якості навчання. Передусім медіаосвіта орієнтована на розвиток загального інтелектуального рівня майбутнього фахівця. Робота з телекомунікаціями дозволяє розвинути комунікаційні навички, аналіз мультимедійної інформації сприяє формуванню критичного мислення і навчанню грамотно оцінювати якість і вірогідність інформації, художній аналіз відеопродукції, обговорення творів екранного мистецтва підвищує загальнокультурний розвиток особистості.

Медіатехнології як основний елемент електронних освітніх ресурсів сьогодні ефективно інтегруються практично в усі навчальні дисципліни. Дидактично доцільне використання медіа в навчанні дозволяє одночасно досягти мету медіаосвіти та підвищити рівень навчання конкретного предмета. Нові медіа сприяють використанню наочності (анімація, комп'ютерна графіка,

моделювання), розширюють можливості зворотного зв'язку та індивідуальної роботи (технології віртуальної реальності), дають доступ до різноманітної інформації (телекомунікації). Педагог при цьому повинен досліджувати і використовувати можливості конкретних медіа для свого предмету. Позаяк молодь так чи інакше проводить багато часу в контакт з медіа, метою медіаосвіти є використання цього феномену для розвитку процесу пізнання та особистості загалом. Оскільки сучасна медіаосвіта тісно пов'язана з інформатизацією навчального процесу, безумовно, методологічні та методичні проблеми їх упровадження мають вирішуватися комплексно.

Розвиток телекомунікацій дає змогу створити в навчальному закладі освітнє середовище, яке забезпечує самостійну пізнавальну діяльність суб'єктів навчання, яка прямо не регулюється педагогом. За допомогою внутрішньої мережі в автономній чи спільній діяльності здійснюється пошук, накопичення інформації, набуваються нові вміння і навички та розвиваються особистісні якості. Попередньо створена, або онлайн-мультимедійна освітня інформація може отримуватися з віддалених джерел. При цьому відомості про існування навчальних ресурсів повинні бути доступні всім, для кого вони можуть становити інтерес, у тому числі для представників інших закладів. Спільна розробка спеціалізованих ресурсів викладачами і науковцями різних навчальних закладів ефективніше забезпечує потреби всіх зацікавлених сторін.

Стрімкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій і системи мас-медіа потребує цілеспрямованої підготовки особистості до вмілого і безпечного користування ними. На жаль, залишається невирішеним питання, хто саме має займатися і відповідати за формування програм медіаосвіти, які готуватимуть аудиторію до життя в інформаційному суспільстві, навчатимуть передбачати, а також нейтралізувати наслідки негативного впливу масової комунікації на людину. За прикладом лабораторії психології масової комунікації та медіаосвіти Інституту соціальної та політичної психології НАПН України, яка розвиває ідею шкільної медіаосвіти, що має впроваджуватися у форматі системного навчання [13], вважаємо доцільним розробити систему *медіаосвіти у ПТНЗ*. Шкільна

медіаосвіта спрямована на виховання свідомого, компетентного споживача медіа та має стимулювати розвиток спеціальних знань, умінь, навичок у сфері медіа, розвивати ресурсні можливості особистості. Медіаосвіта у ПТНЗ окрім того має сформувати в майбутніх фахівців вміння:

- орієнтуватися в сучасному медіапросторі, розуміти основні принципи функціонування різних видів засобів масової інформації;
- розрізняти інформацію за рівнем впливу на особистість, аналізувати та оцінювати медіаповідомлення;
- розшифровувати та використовувати за кодовану в медіаповідомленнях інформацію;
- знати правила культури спілкування в інформаційному суспільстві та методи захисту від можливих негативних впливів у процесі масової комунікації;
- розрізняти та застосовувати методи організації професійної діяльності з використанням технології мультимедіа.
- збирати, обробляти, зберігати та передавати інформацію з урахуванням пріоритетів професійної діяльності;
- самостійно створювати медіаповідомлення в галузі професійної діяльності.

Медіаосвітнє навчання учнів ПТНЗ, спрямоване на підвищення їхньої медіакомпетентності, має здійснюватися в різних формах: спецкурсу, факультативних занять, інтеграції медіаосвітнього курсу з іншими предметами.

Висновки і перспективи подальших досліджень. В умовах швидкого зростання обсягів інформації способів її передачі та поширення, медіаосвіта є невід'ємною складовою безперервної освіти особистості, ефективним засобом розвитку творчої, самодостатньої та критично мислячої особистості. Таким чином, запровадження медіаосвіти у навчально-виховний процес фахової підготовки є актуальним завданням професійної педагогіки на шляху побудови єдиного інформаційно-освітнього простору. Завдання медіаосвіти в професійних навчальних закладах України визначаються потребою виховання фахівців з розвинутою медіакультурою, що передбачає розуміння ролі медіа у конкретному

професійному середовищі, опанування вмінь і навичок критичного сприйняття, аналізу та самостійного створення медіаповідомлень, а також застосування медіа у професійній сфері.

До подальших наукових пошуків відносимо впровадження медіаосвіти у процес професійної підготовки майбутніх фахівців різного профілю, забезпечення готовності фахівців системи ПТО України до розв'язання медіаосвітніх проблем і суперечностей, а також удосконалення педагогічних технологій мультимедіа, які мають реалізувати мету медіаосвіти, поглиблюючи можливості традиційного навчання та професійної підготовки.

Подальший розвиток медіаосвіти передбачає не лише підвищення медіакомпетентності, а й зростання медіаактивності населення, що стимулюватиме становлення та розбудову громадянського суспільства в Україні.

1. Бурім О. В. Медіаосвіта як важливий компонент соціально-педагогічної профілактики деструктивного впливу ЗМІ на особистість [Електронний ресурс] / Бурім О. В. // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки. — Вип. 84. — Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vchdpu/ped/2011_84/Burim.pdf.
2. Васянович Г. Медіаосвіта: зарубіжний і вітчизняний досвід / Григорій Васянович // Педагогіка і психологія професійної освіти. — 2007. — № 2. — С. 11—21.
3. Гоне Ж. Освіта і засоби масової інформації / Ж. Гоне ; перекл. з фр. М. Марченко. — К. : К.І.С., 2002. — 100 с.
4. Гончаренко С. Український педагогічний словник / Семен Гончаренко. — К. : Либідь, 1997. — 376 с.
5. Гуріненко І. Ю. Медіа-освіта як засіб професійної підготовки фахівця цивільного захисту / І. Ю. Гуріненко // Інформаційні та телекомунікаційні технології в сучасній освіті: досвід, проблеми, перспективи : зб. наук. праць. — Ч. 1. / за ред. М. М. Козяра та Н. Г. Ничкало. — Львів: ЛДУ БЖД. — 2009. — С. 181—184.
6. Задорожна І. Т., Кузнецова Т. В. Медіа-освіта / Задорожна І. Т., Кузнецова Т. В. // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України / гол. ред. В. Г. Кремень. — К.: Юрінком Інтер, 2008. — С. 481.
7. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні [Електронний ресурс] // Президія НАПН України. Інститут соціальної та політичної психології НАПН України. — Режим доступу : http://www.ispp.org.ua/news_44.htm.
8. Новикова А. А. Медіаобразование в англоязычных странах / А. А.Новикова // Педагогіка. — 2001. — № 5. — С. 87—91.
9. Онкович Г. В. Медіаосвіта в Україні: сучасний стан і перспективи розвитку / Онкович Г. В. // Нові технології навчання. — № 62. М-ли другого Міжнародного семінару «Навчально-виховне середовище та моральність у XXI столітті» / Ін-т інноваційних технологій і змісту освіти МОН України, Академія міжнародного співробітництва з креативної педагогіки. — Київ—Вінниця, 2010. — С. 89—92.
10. Робак В. Медіа-педагогіка: аналіз інноваційного зарубіжного досвіду / Робак Володимир // Діалог культур : Україна у світовому контексті : Філософія освіти : зб. наук. праць / [ред. кол. І. А. Зязюн (голов. ред.)]. — Львів : Сполом, 2002. — Вип. 8. — С. 70—92.

11. Федоров А. В. Медиаобразование в педагогических вузах / Федоров А. В. — Таганрог: Кучма, 2003 — 124 с.
12. Хуторской А. Современная дидактика / Хуторской А. — СПб : Питер, 2001. — 536 с.
13. Череповська Н. І. Медіа-освіта в сучасній школі / Череповська Н. І. — Соціальний педагог, 2009. — № 6. — С. 15—26.
14. Gerlach R. Technologie informacyjne w pracy nauczycieli przedmiotów zawodowych / Ryszard Gerlach // Інформаційно-телекомунікаційні технології в сучасній освіті : досвід, проблеми, перспективи : зб. наук. праць. — Львів : ЛДУ БЖД, 2006. — С. 58—65.

Задачи медиаобразования в подготовке специалистов

Выявлена цель и задачи медиаобразования как составляющей информационной подготовки будущих специалистов. Анализируются условия, способствующие обеспечению высокого уровня сформированности медиакомпетентности в процессе профессиональной подготовки.

A Task of Media-Education in the Specialists Training

Found out a purpose and task of media-education as component of future specialists informative training. Conditions that provide the high level of formation of media competence in vocational training are analysed.